

'DY'T NET BERNE BINNE' rouwbord met opspringende Grutto en rondvliegende eieren, de verloren gegane nakomelingen. (Bornwird 2017)

In de zomer van 2017 maakt landschapsarchitect en beeldend kunstenaar Hein van Delft een bijzonder rouwbord waarop een opschrikkende grutto is afgebeeld. Niet het standaard rouwbord dat we in de oude kerken kennen ter ere van prominente, vaak adellijke lieden met familiewapens en al. Hier wordt onze Nationale Vogel in goud afgebeeld. Dit rouwbord gaat over de ecologische achteruitgang van Friesland en daarbuiten. Maar ook over hoop die nog niet is vervlogen. Van Delft schenkt het kunstwerk aan de stichting. Het is te bewonderen in de kerk van Wetsens waar het een definitieve plek heeft gekregen.

Het rouwbord hangt tussen twee vensters in de zuidmuur van de kerk. In eerste instantie lijkt het of het er al eeuwen hangt. Totdat blijkt dat het rouwbord oproept tot ontzag voor de aarde, tot aandacht en tot zorg voor de wereld waar wij deel van uitmaken. Daarmee legt de kunstenaar een direct verband met de actualiteit. Door gebruik te maken van elementen uit de oude kerken en van materialen uit de omgeving. Door de verstilling en schoonheid in het werk, voegt hij betekenis toe aan de oude kerken in deze tijd.

Als je het rouwbord iets langer op je in laat werken blijkt dat het onderwerp niet direct gaat over die opschrikkende grutto, maar over de gouden eieren die in het rond vliegen. Het zijn de nakomelingen die helaas geen kans hebben gekregen om te overleven die hier centraal staan. Op de rand staat geschreven "DY'T NET BERNE BINNE" ofwel zij die niet geboren zijn. Traditiegetrouw is deze tekst ook in het Latijn toegevoegd: "QUI NON NATI SVND".

Het rouwbord is gemaakt in een eenvoudige ruitvorm van hout, binnenin gebruikt Van Delft onder andere turf en berkenblad. Het bord maakt deel uit van de kunstinstallatie die hij op eigen initiatief creëert voor het kerkje

Kunstenaar Hein van Delft schenkt rouwbord 'dy't net berne binne' aan de stichting

Kunstenaar Hein van Delft werkt met natuurlijke materialen zoals klei, turf, zand en basaltstenen. Hier schept hij klei uit het Wad.

in Bornwird in 2017. Het rouwbord blijft nog een paar jaar hangen, maar gaat terug naar zijn atelier wanneer de kerk wordt verhuurd.

'Het rouwbord hoort in Friesland thuis, niet bij mij in Amsterdam', aldus Van Delft. Daarom neemt hij contact op met de stichting die het graag in de collectie wil opnemen. 'Samen zochten we naar een geschikte plek in een kerk in een landelijke omgeving. De middeleeuwse Sint Vituskerk in Wetsens vind ik de perfecte locatie.' Daarnaast is de Plaatselijke Commissie van Wetsens al voornemens om het landschap meer te betrekken bij de kerk. 'Dat kan elkaar alleen maar versterken.'

Door een rouwbord te maken wil Van Delft benadrukken dat onze Nationale Vogel niet mag worden opgegeven. 'Ik heb het landschap door de ecologische achteruitgang zien veranderen. Maar ik wil ook opkomen voor de boeren, want die zijn net als wij allen slachtoffer van de wereldwijde roofoverval.' In Bornwird laat hij in 2017 met de installatie "Voor Altijd" de essentie zien van de waarde van samenwerking tussen mens en natuur. 'We moeten natuur

Onthulling rouwbord in Wänswert

Installaties van Van Delft. 'VOOR ALTIJD', van klei gebakken kloostermoppen, gebruikt, in het water verveerd en keren weer terug in de bodem. Deze wijzen op de dynamiek van de natuurlijke cyclus. (Bornwird 2017)

'EEUWIG LEVEN' verveerde kloostermoppen op grafstenen refereren aan vergankelijkheid, aan eeuwige wederkeer en aan de symbiose van mens en natuur. Ernaast een 800 jaar oude muurschildering met de Turkse Knoop die staat voor oneindigheid. (Ginnum 2021)

'HOOP' naast de grafsteen van Aylva worden de ecologisch uitgeputte kleigronden ten grave gedragen. De plantenzaden duiden op de enorme herstelkracht van de natuur. (Bornwird 2017)

en landschap verstaan vanuit een innerlijke waardering, de kunst kan daaraan bijdragen. De terp, de kerkruinte, de eenvoud, de verstillings, de voelbare historie, de magie van de plek, ook die kunnen iets toevoegen.'

Van Delft woont in Amsterdam, maar zijn hart ligt ook in het Noorden. Door ziekte wordt hij gedwongen een stap terug doen als landschapsarchitect. Hij koopt een boot en vaart jarenlang met grote regelmaat door Friesland en Groningen. 'Ik ben gefascineerd door de nog altijd geweldige leesbaarheid van het landschap dat uit de zee en in samenwerking met de mens is ontstaan. Dat landschap heeft enerzijds een enorme openheid en afwisseling, en anderzijds de intimiteit van de terpen met als hoogtepunt de oude kerken.'

Het toewerken naar een beeldvorming vanuit de context zoals hij als landschapsarchitect gewend was, neemt hij onbewust mee naar zijn installaties als beeldend kunstenaar in Bornwird en later in Ginnum. 'Juist de samenhang van de natuur, het land, de menselijke invloed, de cultuurgeschiedenis vormt de basis voor de installaties en dat wil ik graag laten zien. Daarbij maak ik gebruik van de gegevens die de locatie en de omgeving mij bieden.' Er wordt enthousiast gereageerd op de installaties, van zowel mensen uit de streek als van hen die verder wonen. Dorpsbewoners zijn blij dat de kerk open is en veel bezoekers zijn geraakt door het werk van Van Delft.

Van Delft werkt met materialen die hij aantreft in het landschap. Denk aan turf, as, klei, zand, basaltsteen, schapenwol en aan roest uit de ondergrond van Friesland. Turf haalt hij uit De Deelen tussen Akkrum en Heerenveen. Hij verzamelt afgesletten restanten van ooit langs de oever van de voormalige Zuiderzee gestorte kloostermoppen en bakstenen. Klei schept hij uit de Waddenzee. 'Dat is de meest pure klei.'

In Ginnum maakt hij in 2021 de installatie "Eeuwig Dood en Eeuwig Leven". Op de marmeren grafstenen liggen met klei bedekte basaltstenen afkomstig van de dijken. Ook gebruikt hij kloostermoppen en afgesletten restanten daarvan. De diverse materialen gebruikt hij niet alleen bij de installaties, hij maakt ook wandobjecten waarbij het natuurlijke proces van barsten van drogende klei tot uitdrukking komt.

Info en contact via www.heinvandelft.nl.

Werk van Hein van Delft is onder andere te vinden bij:

Rouwbord 'Dy't net berne binne'

St Vituskerk in Wetsens

Opgong 1

9122 CV Wetsens

www.vituswetsens.nl

Trippemaal

Hooivaartsweg 14

8457EE Gersloot

Kleine objecten met klei, turf en berkenbast

Kunstlokaal No8

Schoterlandseweg 55

8411XX Jubbega

www.kunstlokaalno8.nl